

**PAŃSTWOWE GOSPODARSTWO LEŚNE
LASY PAŃSTWOWE**

**SPRAWOZDANIE
FINANSOWO-GOSPODARCZE
ZA 2015 ROK**

**DYREKCJA GENERALNA LASÓW PAŃSTWOWYCH
WARSZAWA, 2016 rok**

SPIS TREŚCI

1. Organizacja Lasów Państwowych	1
2. Zasoby Lasów Państwowych	4
2.1. Zatrudnienie	4
2.2. Majątek	6
3. Przychody Lasów Państwowych	7
4. Koszty Lasów Państwowych	10
5. Wynagrodzenia	13
6. Wynik Lasów Państwowych	14
6.1. Rachunek zysków i strat	14
6.2. Wstępny podział zysku Lasów Państwowych	15
6.3. Nakłady na niefinansowe aktywa trwałe	15
7. Fundusz leśny	16
8. Wykonanie zadań w zakresie gospodarki leśnej	17
8.1. Działalność podstawowa	17
8.2. Działalność uboczna	21
8.3. Działalność dodatkowa	21
8.4 Realizacja innych działań związanych z gospodarką leśną	22
9. Zmiany w stanie majątku Lasów Państwowych w 2015 r. w porównaniu z 2014 r.	24
10. Bilans Lasów Państwowych	25
11. Zaangażowanie kapitału Lasów Państwowych w innych podmiotach gospodarczych	27
12. Pozyskanie i sprzedaż drewna w 2015 roku	28
12.1. Pozyskanie drewna	28
12.2. Sprzedaż drewna	28
13. Promocja i współpraca międzynarodowa Lasów Państwowych	29
13.1. Działalność promocyjna i informacyjna	29
13.2. Współpraca międzynarodowa	34
14. Wybrane wskaźniki i parametry	36
15. Podsumowanie	37

1. Organizacja Lasów Państwowych

Podstawę prawną działania Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, zwanego dalej Lasami Państwowymi w 2015 r. stanowiły m.in.: ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach /t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 2100 z późn. zmian./, rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 grudnia 1994 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe /Dz. U. Nr 134 poz. 692/, ustawa o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. /Dz. U. z 2013r. poz. 330 z późn. zmian./, rozporządzenia wydane z mocy ustawy o lasach przez ministra właściwego ds. środowiska.

Lasy Państwowe sprawują zarząd nad lasami stanowiącymi własność Skarbu Państwa. W ramach tego zarządu prowadzą gospodarkę leśną, gospodarują gruntami i innymi nieruchomościami oraz ruchomościami związanymi z gospodarką leśną, a także prowadzą ewidencję majątku Skarbu Państwa.

Lasy Państwowe są państwową jednostką organizacyjną nie posiadającą osobowości prawnej i reprezentują Skarb Państwa w zakresie zarządzanego mienia. Lasy Państwowe prowadzą działalność na zasadzie samodzielności finansowej. Lasami Państwowymi kieruje Dyrektor Generalny Lasów Państwowych przy pomocy dyrektorów regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych.

Według stanu na 31 grudnia 2015 r. w skład Lasów Państwowych wchodziły następujące jednostki organizacyjne:

1/ Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych	1
2/ regionalne dyrekcje Lasów Państwowych	17
3/ nadleśnictwa	430
4/ inne jednostki organizacyjne o zasięgu regionalnym, zwane dalej zakładami	15
5/ inne jednostki organizacyjne o zasięgu krajowym, zwane dalej zakładami	7

W Lasach Państwowych podstawową jednostką organizacyjną jest nadleśnictwo. Nadleśniczy, kierując tą jednostką, prowadzi samodzielnie gospodarkę leśną w nadleśnictwie na podstawie planu urządzenia lasu oraz odpowiada za stan lasu.

Liczba nadleśnictw w 2015 roku nie uległa zmianie i wynosiła 430 jednostek, a ich przeciętna powierzchnia ukształtowała się na poziomie 17,5 tys. ha.

Struktura zakładów według profilu ich działalności na dzień 31 grudnia 2015 r. przedstawiała się następująco:

Zakłady usługowe o zasięgu regionalnym	ogółem stan na 31.12.2015 r.
1/ Zespoły Składnic	3
2/ Gospodarstwa Rybackie	2
3/ Zakłady Transportu i Spedycji	2
4/ Zakłady Usługowo-Produkcyjne	3
5/ Ośrodki Transportu Leśnego	2
6/ Zakłady Usług Leśnych	2
7/ Ośrodki Szkoleniowo-Wypoczynkowe	1
Razem	15

Zakłady o zasięgu krajowym	ogółem stan na 31.12.2015 r.
1/ Ośrodek Rozwojowo-Wdrożeniowy LP w Bedoniu	1
2/ Ośrodek Kultury Leśnej w Gołuchowie	1
3/ Leśny Bank Genów Kostrzyca w Miłkowie	1
4/ Centrum Informacyjne Lasów Państwowych w Warszawie	1
5/ Ośrodek Techniki Leśnej w Jarocinie	1
6/ Zakład Informatyki Lasów Państwowych w Sękocinie	1
7/ Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych w Warszawie	1
Razem	7

Badania naukowe realizowane w 2015 r. przez jednostki naukowo-badawcze na zlecenie Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych miały charakter zarówno poznawczy, jak i użyteczny, a ich wyniki mają istotny wpływ na rozwój wszystkich dziedzin leśnictwa.

Głównym wykonawcą badań dla Lasów Państwowych w 2015 r. był Instytut Badawczy Leśnictwa (IBL).

W 2015 roku na realizację 99 tematów badawczych Lasy Państwowe wydatkowały środki związane z funduszem leśnym w łącznej kwocie 42.070,5 tys. zł, w tym na tematy realizowane przez:

Institut Badawczy Leśnictwa	26.804,8 tys. zł na realizację 54 tematów,
Uczelnie i inne jednostki	15.265,7 tys. zł na realizację 45 tematów.

Wyniki badań uzyskane w ramach realizacji tematów badawczych, w zależności od ustaleń podjętych podczas komisyjnych odbiorów dotyczących zakresu i formy ich upowszechniania, były przekazywane do nadzorowanych jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych, a także do innych jednostek spoza Lasów Państwowych, celem stosownego wykorzystania (wdrożenia).

2. Zasoby Lasów Państwowych

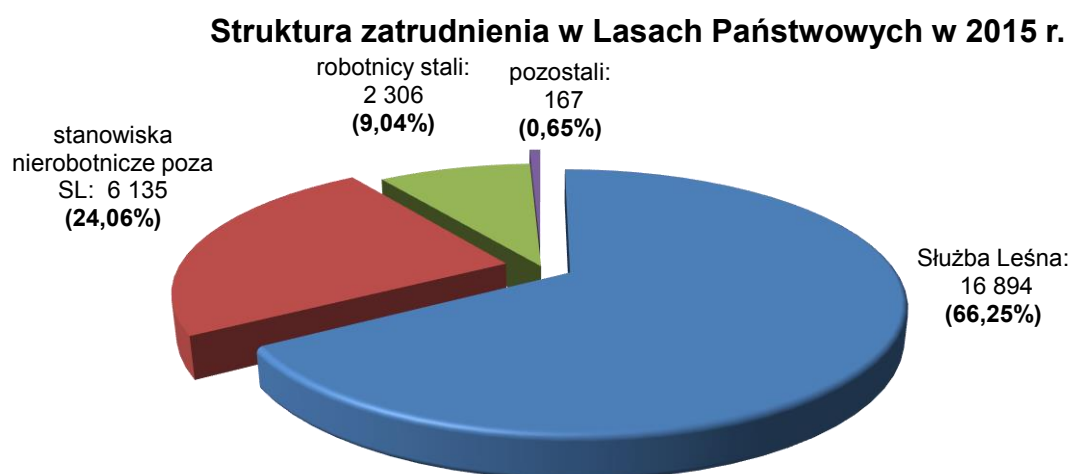
2.1. Zatrudnienie

W roku 2015 przeciętne miesięczne zatrudnienie w Lasach Państwowych wyniosło 25.502 etaty i w stosunku do 2014 roku było wyższe o 126 etatów. Struktura zatrudnienia kształtowała się następująco:

– pracownicy stali	25.335 etatów
w tym: na stanowiskach nierobotniczych	23.029 etatów
– pracownicy zatrudnieni na czas określony	167 etatów

Struktura przeciętnego miesięcznego zatrudnienia w układzie grup jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych w omawianym okresie przedstawiała się następująco:

1/ w nadleśnictwach	23.204 etaty
z tego:	
– w Służbie Leśnej	16.155 etatów
– na stanowiskach nierobotniczych poza Służbą Leśną	5.065 etatów
– na stanowiskach robotniczych	1.984 etaty
2/ w zakładach	1.012 etatów
w tym: na stanowiskach nierobotniczych	576 etatów
3/ w Dyrekcji Generalnej i biurach regionalnych dyrekcji LP /łącznie z Zespołami Ochrony Lasu/	1.286 etatów
w tym: w Służbie Leśnej	727 etatów

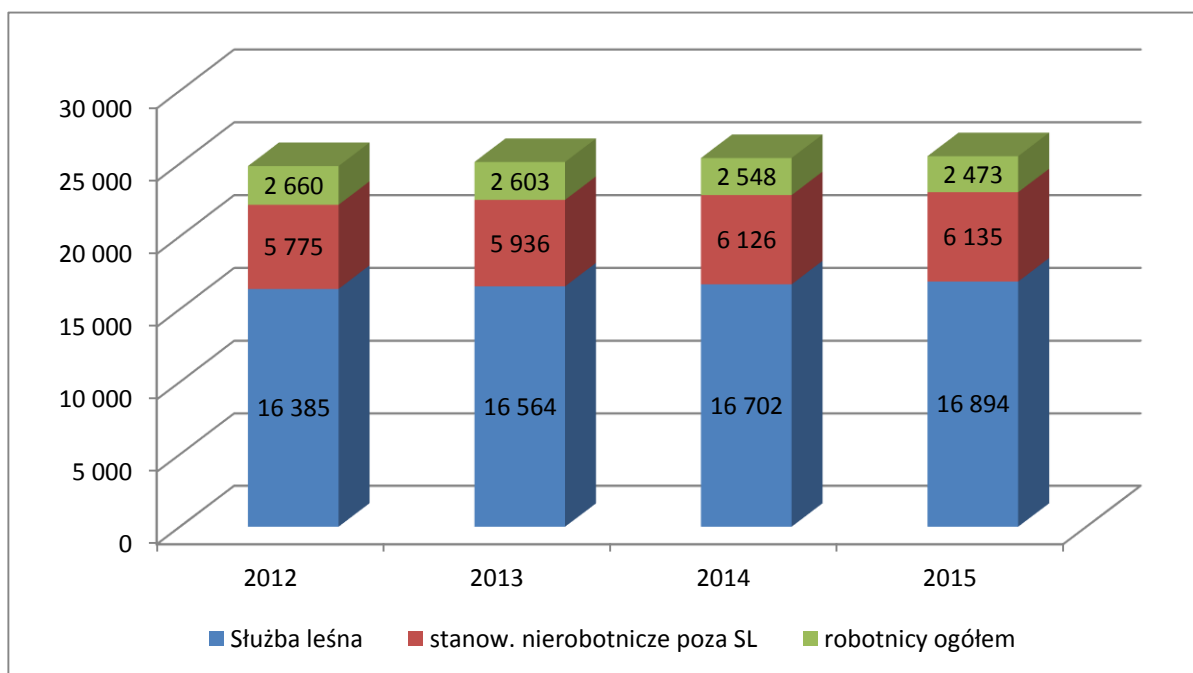

Analiza przeciętnego stanu zatrudnienia w Lasach Państwowych w latach 2012–2015 wykazuje wzrost zatrudnienia ogółem w stosunku do 2012 roku. W 2015 roku zatrudnienie wzrosło o 126 etatów w stosunku do wykonania 2014 roku. W 2015 r. na stanowiskach nierobotniczych wystąpił wzrost zatrudnienia o 201 etatów, przy czym:

- w Służbie Leśnej zatrudnienie wzrosło o 192 etaty w stosunku do 2014 roku i o 330 etatów w stosunku do 2013 roku,
- liczba zatrudnionych na stanowiskach nierobotniczych poza Służbą Leśną w stosunku do 2014 roku zwiększyła się o 9 etatów, w stosunku zaś do 2013 roku wzrosła o 199 etatów.

Na stanowiskach robotniczych nastąpiło zmniejszenie zatrudnienia w porównaniu z 2014 r. – o 75 etatów, zaś z 2013 r. – o 130 etatów.

Zatrudnienie w Lasach Państwowych w latach 2012-2015

Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku w PGL Lasy Państwowe zatrudnionych było 25.609 osób, tj. o 176 osób więcej niż w ostatnim dniu 2014 roku.

2.2. Majątek

Powierzchnia gruntów będących w zarządzie Lasów Państwowych 7.606.607,39 ha
/według stanu na 31 grudnia 2015 r./

w tym:

– lasy razem	7.298.874,70 ha
w tym: – grunty zalesione	6.983.991,14 ha
– grunty niezalesione	115.681,14 ha
– użytki rolne	139.231,78 ha
– nieużytki	98.476,74 ha
– wody	8.973,83 ha
– zadrzewienia i zakrzewienia	12.036,25 ha

Zasoby drzewne /według stanu na 1 stycznia 2016 r./:

1. Zasoby drzewne /w m ³ grubizny brutto „na pniu”/ *	1.965,0 mln m ³
2. Przeciętna zasobność drzewostanów:	
– w przeliczeniu na 1 ha gruntów zalesionych i niezalesionych*	277 m ³
– w przeliczeniu na 1 ha gruntów zalesionych	285 m ³
3. Przyrost /bieżący roczny/ grubizny brutto w m ³ /ha gruntów leśnych obliczony z pięciu ostatnich lat (1.01.2011 r. do 1.01.2015 r.) *	9,61 m ³
4. Przyrost /przeciętny roczny/ grubizny brutto w m ³ /ha gruntów leśnych obliczony z ostatnich dwudziestu lat (1.01.1996 r. do 1.01.2015 r.)	8,65 m ³
5. Wzrost zasobów drzewnych w 2015 r. *	14,8 mln m ³

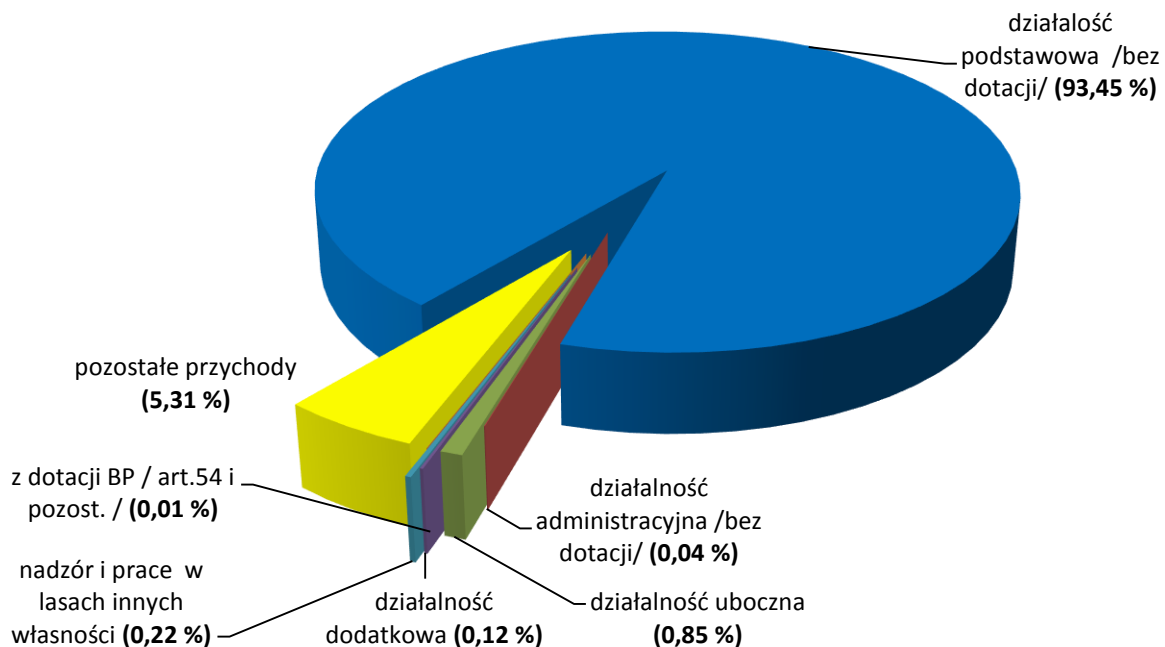
* dane wg Wielkoobszarowej Inwentaryzacji Stanu Lasu – (WISL) wyniki za okres 2011-2015, pozostałe dane wg Aktualizacji stanu lasu za 01.01.2015 r.

3. Przychody Lasów Państwowych

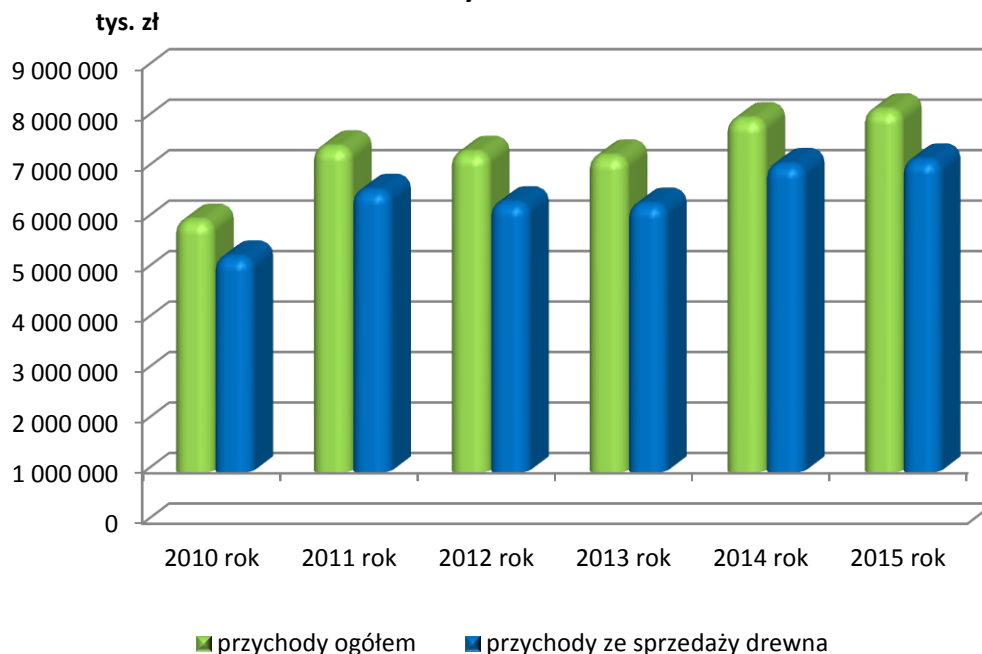
Przychody Lasów Państwowych w 2015 roku wyniosły	8.196.784,9 tys. zł
w tym wybrane przychody nadleśnictw kształtowały się następująco:	
1/ z działalności podstawowej i administracyjnej (bez dotacji art. 54)	7.275.662,1 tys. zł
w tym: z tytułu sprzedaży drewna	7.165.532,4 tys. zł
2/ z działalności ubocznej	66.403,2 tys. zł
w tym: z gospodarki łowieckiej	62.669,1 tys. zł
3/ z działalności dodatkowej	9.494,8 tys. zł
z tego:	
– ze sprzedaży usług transportowo-warsztatowych	1.352,0 tys. zł
– ze sprzedaży produkcji przemysłowej i pozostałej dodatkowej	8.142,8 tys. zł
4/ ze sprzedaży materiałów i przychody pozostałej sprzedaży	117.779,5 tys. zł
5/ z dotacji budżetu państwa na zadania zlecone przez administrację rządową na podstawie art. 54 ustawy o lasach, z przeznaczeniem na sporządzenie planów zalesień gruntów porolnych	454,2 tys. zł
6/ z tytułu środków budżetowych przekazanych na nadzór nad lasami innych własności	17.464,5 tys. zł
7/ przychody z działalności bytowej	43.284,8 tys. zł

Struktura przychodów nadleśnictw w 2015 roku

W omawianym okresie Lasy Państwowe uzyskały przychody ze sprzedaży surowca drzewnego w kwocie 7.205.029,4 tys. zł, w tym 7.165.532,4 tys. zł dotyczy sprzedaży drewna z nadleśnictw, natomiast kwota 39.497,0 tys. zł uzyskana została przez zakłady Lasów Państwowych.

Udział przychodów ze sprzedaży drewna w przychodach ogółem Lasów Państwowych w latach 2010–2015

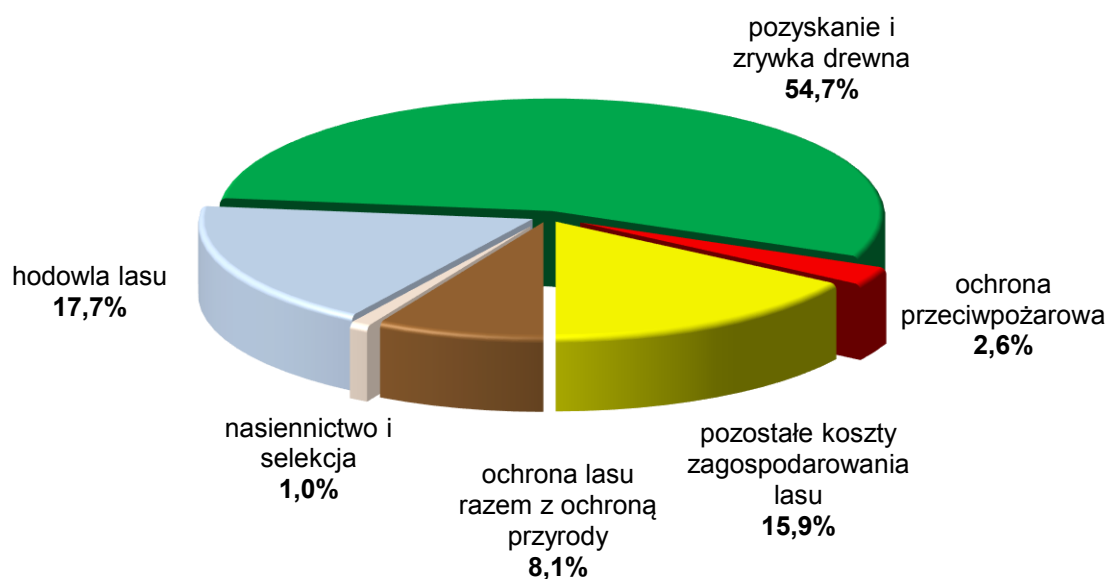
Procentowy udział przychodów ze sprzedaży drewna w przychodach ogółem Lasów Państwowych kształtował się odpowiednio w latach: w 2010 r. – 87,9%, w 2011 r. – 88,5%, w 2012 r. – 86,4%, w 2013 r. – 86,9%, w 2014 r. - 88,7%. Natomiast w 2015 roku przychody ze sprzedaży drewna stanowiły 87,9% przychodów ogółem Lasów Państwowych.

4. Koszty Lasów Państwowych

Koszty Lasów Państwowych w 2015 r. wyniosły ogółem	7.786.111,6 tys. zł
w tym wybrane koszty nadleśnictw kształtowały się następująco:	
4.1. Koszty działalności administracyjnej	3.440.236,8 tys. zł
w tym:	
1/ utrzymanie Służby Leśnej w nadleśnictwach	2.317.073,6 tys. zł
2/ pozostałe koszty administracyjne nadleśnictw	760.393,7 tys. zł
4.2. Podatek leśny	167.743,8 tys. zł
4.3. Koszty działalności podstawowej /koszty sprzedaży/	4.286.141,0 tys. zł
/po obciążeniu kosztów bezpośrednich kosztami ogólnogospodarczymi i pozostałymi kosztami administracyjnymi/	
Koszty na tę działalność, bez rozliczenia pozostałych kosztów administracyjnych /koszty wytworzenia/	3.589.043,2 tys. zł
w tym:	
4.3.1. nasiennictwo i selekcja /koszty wytworzenia/	34.191,2 tys. zł
4.3.2. hodowla lasu /koszty wytworzenia/	637.203,2 tys. zł
w tym:	
1/ działalność w szkółkach leśnych /koszty bezpośrednie/	27.597,2 tys. zł
2/ odnowienia i zalesienia, łącznie z przebudową drzewostanów /koszt bezpośredni/	276.512,7 tys. zł
3/ poprawki i uzupełnienia /koszty bezpośrednie/	25.198,5 tys. zł
4/ pielęgnowanie lasu /koszty bezpośrednie/	184.958,3 tys. zł
5/ melioracje agrotechniczne /koszty bezpośrednie/	68.191,8 tys. zł
4.3.3. ochrona lasu /koszty wytworzenia/	291.138,8 tys. zł
w tym:	
1/ przed owadami /koszty bezpośrednie/	38.576,0 tys. zł
2/ przed zwierzyną /koszty bezpośrednie/	157.537,0 tys. zł
3/ ochrony przyrody /koszty bezpośrednie/	11.126,1 tys. zł
4.3.4. ochrona przeciwpożarowa /koszty wytworzenia/	94.383,8 tys. zł

w tym zabiegi zabezpieczające obszary leśne przed pożarami /koszty bezpośrednie/	24.784,4 tys. zł
4.3.5. pozyskanie i zrywka drewna /koszty wytworzenia/	1.962.219,3 tys. zł
w tym:	
1/ ścinka i wyrób sortymentów drewna /koszty bezpośrednie/	1.005.062,5 tys. zł
2/ zrywka drewna, jego podwozu i wywozu do składnic /koszty bezpośrednie/	886.134,1 tys. zł
3/ pozostałe prace dotyczące pozyskania drewna /koszty bezpośrednie/	57.809,1 tys. zł

**Struktura kosztów działalności podstawowej Lasów Państwowych
w 2015 r. (wg kosztów wytworzenia)**

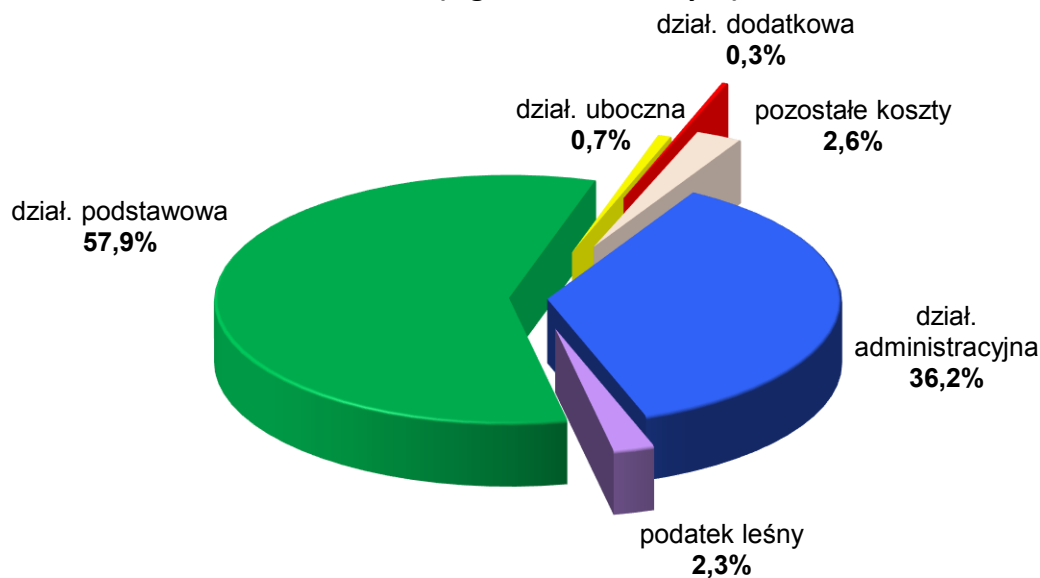
4.4. Koszty działalności ubocznej /koszty sprzedaży/ 53.501,0 tys. zł

Koszty na tę działalność, bez rozliczenia pozostałych kosztów administracyjnych 53.576,8 tys. zł

w tym:	
1/ gospodarki łowieckiej /koszty bezpośrednie/	50.616,9 tys. zł
2/ pozyskania choinek i stroiszu /koszty bezpośrednie/	995,3 tys. zł
3/ szkółek zadrzewieniowych (handlowych) /koszty bezpośrednie/	426,4 tys. zł
4/ pozostałej działalności ubocznej /koszty bezpośrednie/	2,3 tys. zł

4.5. Koszty działalności dodatkowej	21.840,0 tys. zł
/po obciążeniu kosztów bezpośrednich pozostałymi kosztami ogólnogospodarczymi oraz pozostałymi kosztami administracyjnymi/	
Koszty tej działalności bez rozliczenia pozostałych kosztów administracyjnych /koszty wytworzenia/	18.145,9 tys. zł
w tym:	
1/ usługi transportowe /koszty bezpośrednie/	984,0 tys. zł
2/ gospodarka łąkowo–rolna /koszty bezpośrednie/	10.990,5 tys. zł
4.6. Koszty działalności bytowej	44.852,4 tys. zł
4.7. Różnica wartości remanentów (nie ujęta w koszcie wytworzenia)	(-) 59.702,3 tys. zł
Koszty ogólnogospodarcze nadleśnictw rozliczone na działalność podstawową, uboczną i dodatkową	44.302,3 tys. zł

Struktura kosztów nadleśnictw Lasów Państwowych w 2015 roku (wg kosztów własnych)

5. Wynagrodzenia

W roku 2015 wydatkowano na wynagrodzenia **2.310.130,6 tys. zł**

Struktura w/w wydatków przedstawiała się następująco:

1/ w nadleśnictwach	2.081.782,7 tys. zł
z tego:	
– Służba Leśna	1.585.663,1 tys. zł
– stanowiska nierobotnicze poza Służbą Leśną	368.723,8 tys. zł
– stanowiska robotnicze	127.395,8 tys. zł
2/ w zakładach	74.742,6 tys. zł
w tym: stanowiska nierobotnicze	50.882,6 tys. zł
3/ w Dyrekcji Generalnej LP i biurach regionalnych dyrekcji LP łącznie z Zespołami Ochrony Lasu	153.605,3 tys. zł
– w tym: Służba Leśna	102.061,0 tys. zł

Udział wynagrodzeń w kosztach ogółem w latach 2012–2015 kształtował się następująco:

	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.
w Lasach Państwowych ogółem:	29,5%	30,3%	29,1%	29,7%
w nadleśnictwach:	28,1%	28,8%	27,5%	28,1%

Przeciętne wynagrodzenie miesięczne ogółem w Lasach Państwowych wynosiło: 7.548,9 zł

6. Wynik Lasów Państwowych

6.1. Rachunek zysków i strat Lasów Państwowych

Wyszczególnienie	tys. zł
1. Razem przychody	8.196.784,9
z tego:	
1/ Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i mat.	7.828.713,1
2/ Pozostałe przychody operacyjne	327.324,1
3/ Przychody finansowe	40.747,7
2. Razem koszty	7.786.111,6
z tego:	
1/ Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	4.299.189,1
2/ Koszty ogólnego zarządu	3.346.461,5
3/ Pozostałe koszty operacyjne	124.720,3
4/ Koszty finansowe	15.740,7
3. Zyski nadzwyczajne	2.172,1
4. Straty nadzwyczajne	1.814,3
5. Zysk brutto	411.031,1
6. Podatek dochodowy	28.867,3
7. Zysk netto	382.163,8

6.2. Wstępny podział zysku Lasów Państwowych

Podział zysku netto w wysokości 382.163,8 tys. zł, wypracowanego przez jednostki organizacyjne Lasów Państwowych za 2015 rok, przedstawia się następująco:

1/ Zasilenie kapitału (funduszu) własnego	357.638,5 tys. zł
z tego:	
kapitał zasobów Lasów Państwowych	311.141,7 tys. zł
fundusz leśny	46.496,8 tys. zł
2/ Zasilenie zakładowego funduszu świadczeń socjalnych	9.525,0 tys. zł
3/ Cele społecznie użyteczne	15.000,3 tys. zł

Proponowany podział zysku Lasów Państwowych za 2015 rok dokonany został po przeprowadzonej weryfikacji niewykonanych zadań rzeczowych z zakresu działalności podstawowej nadleśnictw, o których mowa w § 19 ust.1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 grudnia 1994r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe (Dz. U. Nr 134 poz. 692).

6.3. Nakłady na niefinansowe aktywa trwałe

W roku 2015 Lasy Państwowe poniosły nakłady na niefinansowe aktywa trwałe w wysokości 660.054,2 tys. zł, a w wyniku zadań zakończonych wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych zwiększyła się o 643.468,1 tys. zł, w tym wzrost w poszczególnych grupach wyniósł:

• grunty	14.239,0 tys. zł
• budynki i lokale	132.867,3 tys. zł
• obiekty inżynierii wodnej i lądowej	380.225,3 tys. zł
• kotły i maszyny energetyczne	934,0 tys. zł
• maszyny i urządzenia techniczne ogólnego zastosowania	32.598,9 tys. zł
• maszyny, urządzenia i aparaty gospodarki leśnej	17.871,0 tys. zł
• urządzenia techniczne	19.735,1 tys. zł
• środki transportu	17.212,2 tys. zł
• inne środki trwałe	27.785,3 tys. zł
• inwentarz żywy	0,0 tys. zł

Zwiększeniu uległy także wartości niematerialne i prawne o 7.304,9 tys. zł.

7. Fundusz leśny

1. Stan funduszu leśnego na 01 stycznia 2015 r. wynosił	822.516,1 tys. zł
2. Zwiększenia	1.243.852,8 tys. zł
z tego:	
1/ odpis podstawowy obciążający koszty nadleśnictw (art. 57 ust.1 pkt 1 ustawy o lasach)	1.039.002,2 tys. zł
2/ dodatkowe dochody funduszu leśnego (art. 57 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o lasach)	138.825,9 tys. zł
3/ dodatkowe dochody funduszu leśnego (art. 57 ust. 2 ustawy o lasach)	46.072,2 tys. zł
4/ dochody z udziału w spółkach (art. 57 ust. 1 pkt 4 ustawy o lasach)	0,0 tys. zł
5/ pozostałe przychody związane z Lasami Państwowymi	15.504,4 tys. zł
6/ pozostałe przychody dotyczące lasów nie stanowiących własności Skarbu Państwa i parków narodowych	4.448,2 tys. zł
3. Zmniejszenia	1.311.719,3 tys. zł
z tego:	
1/ wyrównanie niedoboru środków powstających przy realizacji zadań gospodarki leśnej	910.666,6 tys. zł
w tym:	
wydatki z wydzielonej części funduszu leśnego zwanego funduszem stabilizacji (art. 58 ust. 4 ustawy o lasach)	0,0 tys. zł
2/ wspólne przedsięwzięcia jednostek organizacyjnych LP	96.288,1 tys. zł
3/ dofinansowanie jednostek specjalnych (Leśny Bank Genów, Ośrodek Kultury Leśnej Gołuchów, Izba Pamięci)	15.110,8 tys. zł
4/ tworzenie infrastruktury do prowadzenia gospodarki leśnej	140.590,9 tys. zł
w tym:	
wydatki z wydzielonej części funduszu leśnego zwanego funduszem stabilizacji (art. 58 ust. 4 ustawy o lasach)	0,0 tys. zł
5/ badania naukowe	42.070,5 tys. zł
6/ sporządzanie planów urządzania lasu	70.350,1 tys. zł
7/ prace związane z oceną i prognozowaniem stanu lasów i zasobów leśnych	1.260,2 tys. zł
8/ tworzenie, dzielenie, likwidacja jednostek organizacyjnych LP	0,0 tys. zł
9/ dofinansowanie zadań określ. w art. 58 ust. 3 ustawy o lasach	28.869,3 tys. zł
w tym:	
dofinansowanie parków narodowych	20.519,3 tys. zł
10/ pozostałe	6.512,6 tys. zł
w tym:	
podatek dochodowy od osób prawnych	6.503,1 tys. zł
Stan na 31 grudnia 2015 r. wynosił	754.649,6 tys. zł

8. Wykonanie zadań w zakresie gospodarki leśnej

8.1. Działalność podstawowa

8.1.1. Rodzaje i skala zabiegów wykonanych w ramach ochrony lasu:

1/ zabiegi ograniczające liczebność szkodliwych owadów	86.034 ha
w tym przy użyciu sprzętu lotniczego	74.539 ha
2/ zabiegi zwalczające grzyby patogeniczne	22.520 ha
3/ zabiegi ochronne przed zwierzyną (chemiczne i mechaniczne zabezpieczanie sadzonek, łącznie z grozdeniami)	90.514 ha

W ramach ochrony lasu prowadzona była również ochrona przeciwpożarowa metodami tradycyjnymi i w formie lotniczego patrolowania i gaszenia pożarów lasu.

Na terenie Lasów Państwowych funkcjonuje sieć meteorologicznych punktów pomiarowych, wykorzystywana do prognozowania zagrożenia pożarowego lasu. W jej skład wchodzi 42 punkty prognostyczne, 91 pomocniczych punktów pomiarowych. Ww. punkty są równomiernie rozmieszczone w 42 strefach prognostycznych. Koszt ich utrzymania w 2015 r. wyniósł 1.260,2 tys. zł (99,2 tys. zł utrzymanie aplikacji, obsługa serwera i przesył danych oraz 1.161,0 tys. zł przeglądy okresowe, serwis techniczny i utrzymanie punktu zgłoszeniowego).

Lasy Państwowe w zakresie ochrony mienia przed pożarami współpracują z wieloma organizacjami i instytucjami, w tym w szczególności z Państwową Strażą Pożarną (PSP) i Ochotniczymi Strażami Pożarnymi (OSP). Jednostki organizacyjne Lasów Państwowych, w miarę posiadanych możliwości i w uzasadnionych przypadkach przekazały w formie darowizny części dodatniego wyniku finansowego na cele społecznie użyteczne, w tym świadczenia na rzecz jednostek użyteczności publicznej i oświatowej. W 2015 r. udzielono wsparcia finansowego i rzeczowego jednostkom PSP w wysokości 608,0 tys. zł i OSP w kwocie 3.176,0 tys. zł.

Lasy Państwowe prowadzą intensywną działalność z wykorzystaniem obiektów edukacyjnych. Na terenie Lasów Państwowych znajdują się łącznie 6.523 ww. obiekty, w tym 65 ośrodków edukacji leśnej, 269 izb edukacji leśnej, 562 leśne wiaty edukacyjne, 1.011 leśnych ścieżek edukacyjnych, 1.882 punkty edukacji leśnej oraz 2.734 inne obiekty. W 2015 r. z różnych form edukacji oferowanych przez Lasy Państwowe, głównie w oparciu o obiekty edukacyjne, skorzystało ponad 3,7 mln osób. Koszty utrzymania obiektów edukacyjnych wyniosły 21.244 tys. zł.

8.1.2. Ważniejsze prace z zagospodarowania lasu:

1/ ogólna powierzchnia produkcyjna szkółek leśnych	1.993 ha
2/ odnowienia i zalesienia /wraz z dolesianiem luk i wprowadzaniem II piętra/ w tym:	59.575 ha
– odnowienia naturalne	8.438 ha
– zalesienia ogółem	932 ha
– w tym: sukcesja naturalna	184 ha
z tego: zalesienia sztuczne sfinansowane przez budżet państwa (nie realizowano)	
3/ poprawki i uzupełnienia	3.717 ha
4/ pielęgnowanie lasu ogółem	306.417 ha
w tym:	
– wprowadzanie podszytów	471 ha
– pielęgnowanie gleby i niszczenie chwastów	172.277 ha
– czyszczenia wczesne	51.973 ha
– czyszczenia późne	78.872 ha
– inne zabiegi pielęgnacyjne (w tym podkrzesywanie drzew)	2.824 ha
5/ trzebieże ogółem	440.786 ha
w tym: trzebieże wczesne	98.988 ha
6/ melioracje ogółem	66.153 ha
w tym: nawożenie mineralne lasu	29 ha
7/ przebudowa drzewostanów ogółem	6.561 ha

8.1.3. Formy ochrony przyrody

Na terenie Lasów Państwowych istnieje 1.279 rezerwatów przyrody zajmujących łączną powierzchnię 123,4 tys. ha. Wyznaczone do końca 2015 roku 133 obszary specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 zajmowały powierzchnię 2.216,9 tys. ha, zaś 705 obszarów Natura 2000 mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW)– powierzchnię 1.658,8 tys. ha.

W 2015 roku zostało podpisanych 26 umów z 21 parkami narodowymi na realizację zadań finansowanych ze środków związanych z funduszem leśnym na łączną kwotę 30.209,5 tys. zł, ich realizacja zaś osiągnęła poziom 20.519,3 tys. zł, co stanowi 68% wykonania podpisanych umów.

8.1.4. Pozyskanie drewna ogółem /netto bez kory/	38.407,9 tys. m ³
w tym:	
– grubizna	36.496,7 tys. m ³
– drobnica	1.911,2 tys. m ³

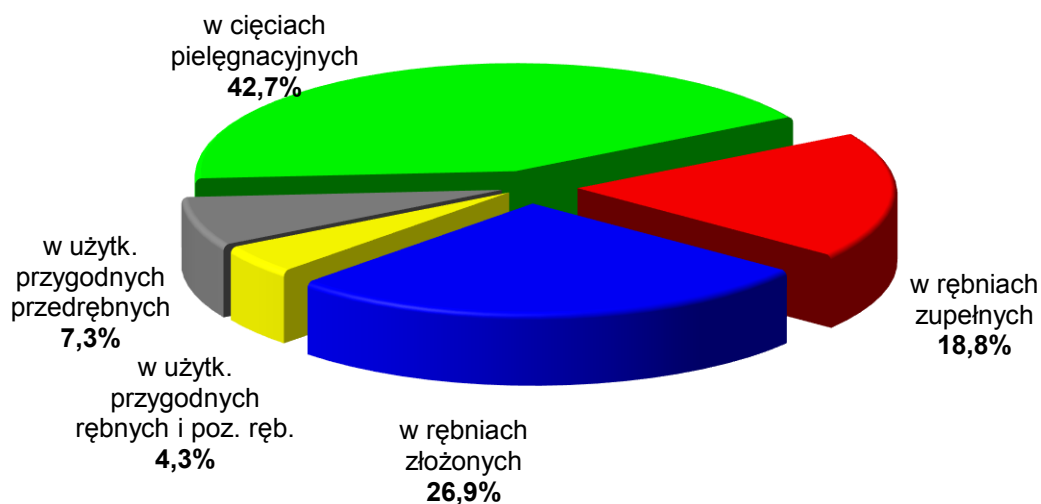
Rozmiar pozyskania grubizny według rodzajów użytkowania przedstawiał się następująco:

1/ w rębniach zupełnych	6.860,7 tys. m ³
2/ w rębniach złożonych	9.818,0 tys. m ³
3/ w użytkach przygodnych rębnych i pozostałych rębnych	1.574,8 tys. m ³
4/ w użytkach przygodnych przedrębnych	2.654,2 tys. m ³
5/ w cięciach pielęgnacyjnych	15.589,0 tys. m ³
Razem:	36.497,1 tys. m³

Ponadto w ramach użytkowania poza etatem cięć na gruntach Lasów Państwowych pozyskano:

1/ na gruntach nieleśnych, w tym zadrzewieniach /netto bez kory/	8,0 tys. m ³
w tym:	
– grubizna	6,2 tys. m ³
– drobnica	1,8 tys. m ³
2/ na powierzchniach trwale wyłączonych z produkcji leśnej oraz na czas dłuższy niż okres obowiązywania planu urządzenia lasu /netto bez kory/	137,6 tys. m ³
w tym:	
– grubizna	126,4 tys. m ³
– drobnica	11,5 tys. m ³

Struktura pozyskania grubizny wg rodzajów użytkowania w Lasach Państwowych w 2015 roku

8.1.5. Sprzedaż drewna ogółem /netto bez kory/	37.971,1 tys. m ³
w tym grubizna	36.046,1 tys. m ³

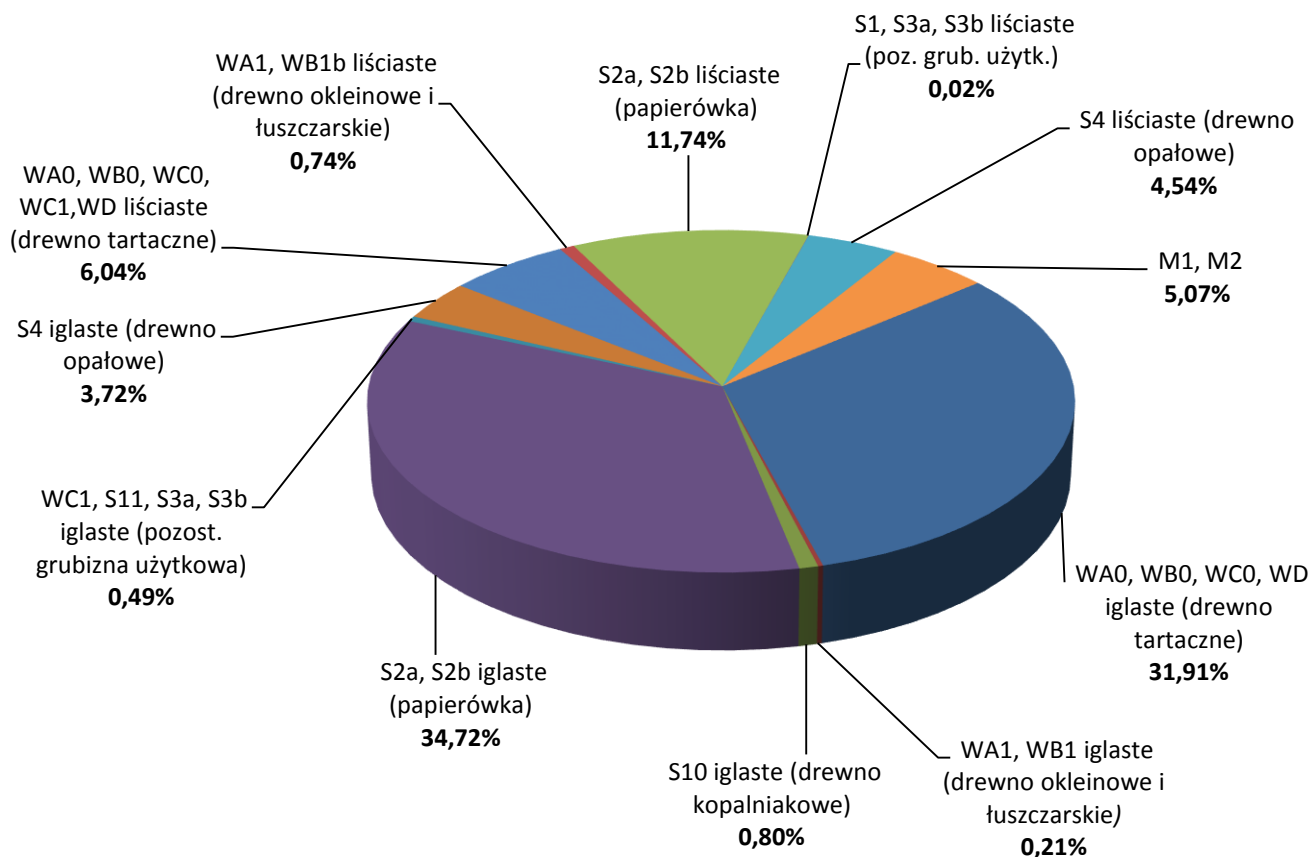
Struktura sortymentowo-wartościowa sprzedanego drewna (wielkowymiarowego, średniowymiarowego i małowymiarowego) w 2015 r. przedstawiała się następująco:

Sortyment	Ilość m³	Wartość tys. zł
1/ grubizna iglasta	27.282.116	5.471.489
z tego – WA0, WB0, WC0, WD (drewno “tartaczne”)	12.116.795	3.085.033
– WA1, WB1 (drewno “okleinowe i łuszczarskie”)	79.737	32.653
– S10 (drewno “kopalniakowe”)	302.366	62.094
– S2a, S2b (“papierówka” iglasta)	13.183.408	2.119.089
– WC1, S11, S3a, S3b, (pozost. grub. użytk.) igl.	185.513	29.448
– S4 (drewno “opałowe”)	1.414.297	143.172
2/ grubizna liściasta	8.764.010	1.624.587
z tego – WA0, WB0, WC0, WD (drewno “tartaczne”)	2.295.045	670.533
– WA1, WB1 (drewno “okleinowe i łuszczarskie”)	279.838	90.570
– S2a, S2b (“papierówka” liściasta)	4.459.056	641.016
– WC1, S1, S11, S3a, S3b, S12 (poz. grub. użytk.) liściaste	6.238	586
– S4 (drewno “opałowe”)	1.723.833	221.881
3/ M1, M2	1.924.973	101.219 *)
Ogółem (1+ 2 + 3)	37.971.099	7.205.029

*) w ogólnej wartości sprzedaży drewna (7.205.029 tys. zł) uwzględniono również wartość sprzedanych zrębków (7.734 tys. zł.)

***) zestawienie nie uwzględnia karpiny przemysłowej i opałowej

Struktura sprzedaży poszczególnych sortymentów drewna w Lasach Państwowych w 2015 roku

8. 2. Działalność uboczna

W ramach tej działalności w 2015 roku pozyskano:

1/ karpiny opałowej i przemysłowej	268,0 m ³
2/ choinek	93,9 tys. sztuk

8. 3. Działalność dodatkowa

W ramach tej działalności Lasy Państwowe prowadziły między innymi gospodarkę łąkowo-rolną na powierzchni 15.487 ha oraz świadczyły usługi transportowe i warsztatowe, a także prowadziły działalność handlową i przemysłową.

8. 4. Realizacja innych działań związana z gospodarką leśną

8.4.1. Realizacja projektów z udziałem środków Unii Europejskiej

Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe jest beneficjentem trzech projektów infrastrukturalnych znajdujących się na liście projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007–2013:

- 1) „Zwiększenie możliwości retencyjnych oraz przeciwdziałanie powodzi i suszy w ekosystemach leśnych na terenach nizinnych” (MRN),
- 2) „Przeciwdziałanie skutkom odpływu wód opadowych na terenach górskich. Zwiększanie retencji i utrzymanie potoków oraz związanej z nimi infrastruktury w dobrym stanie” (MRG),
- 3) „Rekultywacja na cele przyrodnicze terenów zdegradowanych, popolygonowych i powojaskowych zarządzanych przez PGL LP” (POL).

Ad 1) „Zwiększenie możliwości retencyjnych oraz przeciwdziałanie powodzi i suszy w ekosystemach leśnych na terenach nizinnych” (MRN)

Zaawansowanie finansowe projektu wynosi 100% – 29 stycznia 2016 r. złożono w NFOŚiGW Wniosek końcowy o płatność - wydatkowano łącznie kwotę 139.606,24 tys. zł (wydatki kwalifikowalne). Całkowity koszt realizacji projektu, w którym uczestniczy 175 nadleśnictw z 17 regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych, wynosi 189.166,61 tys. zł.

Do chwili obecnej NFOŚiGW zatwierdził wydatki kwalifikowalne o wartości 125.561,24 tys. zł, z czego wielkość refundacji wyniosła 106.727,06 tys. zł, co stanowi 89,94% przyznanego dofinansowania dla Projektu małej retencji nizinnej.

Zaawansowanie rzeczowe na dzień 31 grudnia 2015 r. wyniosło 3.644 obiekty (100%). Objętość retencionowanej wody na dzień 31 grudnia 2015 r. osiągnęła poziom 42.777,30 tys. m³ (100%).

Ad 2) „Przeciwdziałanie skutkom odpływu wód opadowych na terenach górskich. Zwiększenie retencji i utrzymanie potoków oraz związanej z nimi infrastruktury w dobrym stanie” (MRG)

Zaawansowanie finansowe projektu wynosi 100% – 29 stycznia 2016 r. złożono w NFOŚiGW wniosek końcowy o płatność – wydatkowano łącznie kwotę 143.629,72 tys. zł (wydatki kwalifikowalne).

Do chwili obecnej NFOŚiGW zatwierdził wydatki kwalifikowalne o wartości 135.630,73 tys. zł, z czego wielkość refundacji wyniosła 115.286,12 tys. zł, co stanowi 94,4% przyznanego dofinansowania dla Projektu małej retencji górskiej.

Zaawansowanie rzeczowe na dzień 31 grudnia 2015 r. wyniosło 3.553 obiekty (100%). Ilość retencjonowanej wody na dzień 31 grudnia 2015 r. w powstałych zbiornikach wyniosła 1.537,2 tys. m³ (100%).

Ad 3 „Rekultywacja na cele przyrodnicze terenów zdegradowanych, popoligonowych i powojaskowych zarządzanych przez PGL LP” (POL)

Całkowity koszt realizacji projektu, w którym uczestniczy 58 nadleśnictw z 15 RDLP, wynosi 129.592,26 tys. zł, maksymalna kwota wydatków kwalifikowalnych – 111.800,57 tys. zł, natomiast dofinansowanie – 95.030,48 tys. zł. Zgodnie z umową zostanie poddana rekultywacji powierzchnia 30.038,76 ha terenów zdegradowanych, popoligonowych i powojaskowych.

Aktualne zaawansowanie finansowe wynosi 100% maksymalnej kwoty wydatków kwalifikowalnych (uznano za kwalifikowalne i przekazano do JRP wydatki w wysokości 111.800,56 tys. zł). Najwięcej wydatków kwalifikowalnych i przedstawionych do rozliczenia w JRP poniesiono w RDLP: Szczecinek, Wrocław, Piła, Krosno, Łódź.

Zaawansowanie rzeczowe wynosi 100%, co stanowi 30.038,76 ha powierzchni poddanej rekultywacji. Największą powierzchnię poddaną rekultywacji zrealizowano na terenie RDLP: Piła, Wrocław, Szczecinek. W ramach zadań Projektu, za wykonanie których odpowiedzialne są nadleśnictwa, zakończono realizację 115 umów, w tym:

Zadanie nr 7 – rozpoznanie i oczyszczenie saperskie terenu - (zakończono realizację); Zadanie nr 8 – usuwanie zanieczyszczeń gruntowych (zakończono realizację); Zadanie nr 9 – rozbiórki obiektów powojaskowych (zakończono realizację); Zadanie nr 10 – przygotowanie i rewitalizacja podłoża gruntowego (zakończono realizację); Zadanie nr 11 – zalesienie powierzchni (zakończono realizację); Zadanie nr 12 – dostosowanie składu gatunkowego drzewostanów do warunków siedliskowych (zakończono realizację); Zadanie nr 13 – ochrona i reintrodukcja gatunkowa roślin i zwierząt (zakończono realizację) .

Do chwili obecnej NFOŚiGW w formie refundacji wypłacił kwotę 72 653,68 tys. zł, co stanowi 76% wysokości całkowitej refundacji Projektu.

9. Zmiany w stanie majątku Lasów Państwowych w 2015 r. w porównaniu z 2014 r.

W 2015 r. nastąpił wzrost aktywów ogółem o 9.130,7 tys. zł, w tym aktywa trwałe zwiększyły się o 240.001,0 tys. zł, z kolei aktywa obrotowe zmniejszyły się o 230.870,3 tys. zł. Odnotowano spadek inwestycji długoterminowych o 16.453,3 tys. zł i spadek inwestycji krótkoterminowych o 272.826,7 tys. zł. Po stronie pasywów o 301.036,3 tys. zł uległ zmniejszeniu kapitał (fundusz) własny Lasów Państwowych, a zobowiązania i rezerwy na zobowiązania wzrosły o 310.167,0 tys. zł.

Powierzchnia gruntów ogółem będących w zarządzie Lasów Państwowych zwiększyła się o 1.428,62 ha i na koniec 2015 r. wynosiła 7.606.607,39 ha.

10. Bilans Lasów Państwowych

Zestawienie aktywów i pasywów w wybranych składnikach, objętych bilansem Lasów Państwowych na dzień 31 grudnia 2015 r. (całość prezentowana jest w Sprawozdaniu finansowym Lasów Państwowym za 2015 rok), przedstawia się następująco:

Aktywa

A. Aktywa trwałe	6.609.437,9 tys. zł
z tego:	
1/ wartości niematerialne i prawne	12.218,5 tys. zł
2/ rzeczowe aktywa trwałe	6.491.034,1 tys. zł
w tym: – budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	5.884.987,7 tys. zł
– środki transportu	68.927,8 tys. zł
– środki trwałe w budowie	176.088,6 tys. zł
3/ należności długoterminowe	5.271,8 tys. zł
4/ inwestycje długoterminowe	97.407,9 tys. zł
5/ długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	3.505,6 tys. zł
B. Aktywa obrotowe	3.158.927,5 tys. zł
z tego:	
1/ zapasy	216.924,1 tys. zł
2/ należności krótkoterminowe	415.296,9 tys. zł
w tym: z tytułu dostaw i usług	243.929,2 tys. zł
3/ inwestycje krótkoterminowe	2.468.646,8 tys. zł
w tym: środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	2.441.500,0 tys. zł
4/ krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	58.059,7 tys. zł
Suma bilansowa	9.768.365,4 tys. zł

Pasywa

A. Kapitał (fundusz) własny *	6.889.124,4 tys. zł
w tym: –kapitał zasobów LP	5.366.966,4 tys. zł
– kapitał z aktualizacji wyceny aktywów trwałych	382.795,4 tys. zł

B. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	2.879.241,0 tys. zł
z tego:	
1/ rezerwy na zobowiązania	794.860,7 tys. zł
2/ zobowiązania długoterminowe	0,0 tys. zł
3/ zobowiązania krótkoterminowe	1.291.034,7 tys. zł
w tym: zobowiązania z tytułu dostaw i usług	394.744,0 tys. zł
4/ rozliczenia międzyokresowe	793.345,6 tys. zł
Suma bilansowa	9.768.365,4 tys. zł

* kapitał (fundusz) własny po pomniejszeniu o kwotę 800 mln zł, stanowiącą obowiązkową wpłatę do budżetu państwa, zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 24 stycznia 2014 r. o zmianie ustawy o lasach (Dz. U. z 2014 r., poz. 222).

11. Zaangażowanie kapitału Lasów Państwowych w innych podmiotach gospodarczych

Wartość bilansowa posiadanych udziałów i akcji w innych podmiotach, według stanu na 31 grudnia 2015 r., wyniosła 23.269,7 tys. zł. Stanowi to 0,34% kapitału (funduszu) własnego Lasów Państwowych.

Struktura udziałów poszczególnych grup podmiotów przedstawia się następująco:

Grupa podmiotów	Wartość wg bilansu *)	udział	Liczba podmiotów
spółki akcyjne – banki	17.953,022 tys. zł	77,15%	2
spółki akcyjne – pozostałe	3.280,0 tys. zł	14,10%	5
spółki z o.o.	2.027,2 tys. zł	8,71%	14
pozostałe	9,5 tys. zł	0,04%	2
RAZEM	23.269,72 tys. zł	100,00%	23

*) wartość nabycia akcji/udziałów pomniejszona o odpisy aktualizacyjne

W ww. akcje i udziały zaangażowany był kapitał 19 jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych, tj.: Dyrekcji Generalnej LP, 9 regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych i 9 nadleśnictw.

W 2015 r. nie uzyskano przychodów w postaci dywidendy z tytułu zaangażowania kapitałowego w spółkach.

12. Pozyskanie i sprzedaż drewna w 2015 roku

12.1. Pozyskanie drewna

W lasach zarządzanych przez PGL LP w 2015 roku pozyskano ok. 38,4 mln m³ drewna ogółem, tj. o ponad 0,7 mln m³ drewna więcej niż w roku 2014 i o ponad 1,1 mln m³ więcej w odniesieniu do założonego planu. Pozyskanie grubizny wyniosło 36,5 mln m³, co stanowi 101,5% w stosunku do planu pozyskania i jest wartością większą od pozyskania grubizny w roku 2014 o ponad 800 tys. m³. Drewna tartaczno iglastego (wraz z kłodami) pozyskano ok. 12,3 mln m³ (101,6% planu), tj. o ponad 200 tys. m³ więcej niż w roku poprzednim. Natomiast drewna tartaczno liściastego pozyskano blisko 2,4 mln m³, czyli o 64 tys. m³ mniej, a stanowiło to 92,7% planu. Papierówek pozyskano odpowiednio: iglastych 13,3 mln m³, czyli o blisko 515 tys. m³ więcej niż w roku ubiegłym, a liściastych – 4,5 mln m³, tj. blisko 117 tys. m³ więcej. W sumie pozyskanie papierówek przekroczyło zaplanowaną wielkość na rok 2015 o ok. 4,6%.

12.2. Sprzedaż drewna

Lasy Państwowe w 2015 roku sprzedały ok. 38,0 mln m³ surowca drzewnego, tj. o ok. 0,3 mln m³ więcej, niż w roku 2014 i plan zrealizowano prawie w 100%. Sprzedaż grubizny ogółem wyniosła ok. 36,0 mln m³.

Drewna tartaczno iglastego (wraz z kłodami) – podstawowego sortymentu stanowiącego o przychodach LP – sprzedano w roku 2015 ok. 12,1 mln m³, co stanowiło 100,1 % założonego planu (wzrost w stosunku do roku 2014 o ok. 102 tys. m³). Drewna tartaczno liściastego sprzedano 2,3 mln m³, papierówek iglastych – 13,2 mln m³, a papierówek liściastych – blisko 4,5 mln m³.

W roku 2015 odnotowano nieznaczny, wynoszący 0,5%, wzrost cen w stosunku do roku poprzedniego, w tym cena drewna tartaczno iglastego wzrosła o 0,3%, a drewna tartaczno liściastego o 8,7%. Z kolei spadek cen, w stosunku do roku poprzedniego, wystąpił dla papierówki So/Md – o 1,3%, papierówki Św/Jd – o 3,0% i papierówki liściastej – o 2,8%.

W zakresie doskonalenia zasad sprzedaży drewna wprowadzono na mocy zarządzenia nr 64 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 16 września 2015 r. zasady sprzedaży drewna w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe na 2016 r. oraz na mocy decyzji nr 75 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 30 września 2015 roku, regulaminy funkcjonowania poszczególnych procedur sprzedaży drewna w PGL LP.

Współpraca z przedstawicielami przemysłu drzewnego zmierzała w kierunku modyfikacji zasad sprzedaży drewna pozwalających na rozwój mocy produkcyjnych i stałości zaopatrzenia w drewno, co znalazło odzwierciedlenie w korektach zasad sprzedaży drewna na 2016 rok.

13. Promocja i współpraca międzynarodowa Lasów Państwowych

13.1. Działalność promocyjna i informacyjna

W 2015 roku Lasy Państwowe kontynuowały realizowaną od 2013 roku kampanię „Lasy Państwowe. Zapraszamy”, której celem było przekonanie grup docelowych, że lasy będące w zarządzie Lasów Państwowych są w dobrych rękach i skutecznie zaspokajają potrzeby społeczne, ekologiczne i ekonomiczne społeczeństwa.

W 2015 roku działania komunikacyjne prowadzone były szerzej. Obejmowały trzy podstawowe cele: kształtowanie świadomości korzyści płynących z lasów, uświadomienie znaczenia zrównoważonej gospodarki leśnej realizowanej przez Lasy Państwowe oraz kształtowanie właściwej postawy społeczeństwa do lasu.

Centrum Informacyjne Lasów Państwowych (CILP) przygotowało materiały promocyjne i ekspozycyjne wspierające kampanię. W ramach ogólnopolskiej kampanii promocyjnej „Lasy Państwowe. Zapraszamy”, CILP ściśle współpracowało z jednostkami Lasów Państwowych. W celu sprawnej współpracy i zunifikowania materiałów, CILP udostępniło zestaw elementów graficznych oraz gotowych projektów graficznych do wykorzystywania przez jednostki Lasów Państwowych. Materiały były udostępnione za pośrednictwem serwera FTP. W ramach prowadzonych wspólnie działań, na terenie całego kraju zorganizowano kilkadziesiąt akcji promocyjno-edukacyjnych.

W siedzibie Narodów Zjednoczonych (ONZ) w Genewie 20 marca odbyło się uroczyste otwarcie wystawy o polskich lasach z hasłem przewodnim „Learning from forest”. Na tę okazję CILP przygotował ekspozycję składającą się z napisu „FOREST Poland” – każda z liter przedstawiała inną funkcję lasu i bogactwo polskiego leśnictwa. Wystawa była interaktywna, można było posłuchać dźwięków lasu, wyświetlić filmy i aplikacje na dotykowych ekranach, dotknąć struktury liścia, czy kory drzewa. Wystawa była później jeszcze kilkakrotnie prezentowana m.in. podczas Targów POLEKO oraz Targów DREMA w Poznaniu, a także w Ośrodku Kultury Leśnej w Gołuchowie.

W ramach kampanii Centrum koordynowało w 2015 roku wiele wydarzeń promocyjnych organizowanych centralnie, w tym m.in.:

- „Dzień Ziemi” – festyn zorganizowany 26 kwietnia na Polu Mokotowskim w Warszawie wspólnie z Fundacją Ośrodka Edukacji Ekologicznej i RDLP w Warszawie. Edycja 2015 przebiegała pod hasłem „Z energią zmienmy źródła”.

- Ogólnopolskie Święto Lasu pod honorowym patronatem Prezydenta RP, odbyło się 20 kwietnia na terenie Nadleśnictwa Kaliska, RDLP w Gdańsku.
- Centralne obchody „Święta Polskiej Niezapominajki” – festyn edukacyjny na terenie Leśnego Ośrodka Edukacyjnego w Jedlni Letnisku, który odbył się 25 maja. Relacja znalazła się na antenie Programu I Polskiego Radia.
- Konferencja z okazji Międzynarodowego Dnia Lasów oraz jubileuszu 135-lecia Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu – wydarzenie, które odbyło się 26 marca w Radomiu, poświęcone zostało leśnictwu regionu radomsko-kieleckiego, jego tradycji oraz historii, a także współczesnym zagadnieniom oraz wyzwaniom stawianym leśnictwu i leśnikom.
- Mistrzostwa Polski Drwali – zawody drwali odbyły się w Rogowie (podczas Targów Leśnych ROGÓW 2015) w terminie 03-04 września, we współpracy ze Stowarzyszeniem Przedsiębiorców Leśnych. W czasie zawodów prowadzono edukację przyrodniczo-leśną oraz promowano kampanię „Lasy Państwowe. Zapraszamy”.
- „Wielkie Grzybobranie” – festyn organizowany wspólnie przez CILP, Nadleśnictwo Wyszaków oraz gminę Długosiodło odbył się 13 września na Stadionie Leśnym w Długosiodle.
- Wystawa grzybów „Poznaj grzyby – unikniesz zatrucia” oraz towarzyszący jej konkurs fotograficzny „Leśne inspiracje”. Wystawa odbyła się w dniach 15 września – 2 października na terenie Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Warszawie. Jej celem było zapoznanie społeczeństwa z tematyką zatruczeń grzybami oraz cechami rozpoznawczymi grzybów.

Kampanie i imprezy o charakterze sportowym

Centrum organizowało lub współorganizowało wydarzenia o charakterze sportowym, których celem było połączenie aktywności fizycznej na łonie natury (w lesie) z edukacją przyrodniczo-leśną.

- „Biegam, bo lubię LASY” – Lasy w czterech odsłonach natury – cykl wydarzeń biegowych w formule grand prix organizowanych we współpracy z Klubem „Biegam, bo lubię” oraz Nadleśnictwem Chojnów. Ideą akcji było pokazanie lasu jako idealnego miejsca do aktywnego wypoczynku bez względu na porę roku. Centrum zorganizowało cztery otwarte imprezy biegowe, każda w innym kwartale.
- „Leśna Akademia Sportu Dzieci i Młodzieży” – projekt pilotażowy współorganizowany z Fundacją Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej, skierowany do dzieci ze szkół

podstawowych oraz gimnazjów. W Akademii Sportu udział wzięło 15 szkół (podstawowych i gimnazjów), łącznie około 250 uczniów. Głównym celem projektu była promocja aktywności fizycznej na łonie natury oraz krzewienie wiedzy z zakresu ekologii i przyrody.

- „Motocyklowa Natura” – projekt zrealizowany z podróżniczką, motocyklistką i blogerką Anną Jackowską miał na celu propagowanie terenów leśnych jako idealnego miejsca do spędzania wolnego czasu przez hobbystów. Celem było pokazanie środowisku motocyklistów (za pośrednictwem wyłonionych w konkursie przedstawicieli tego środowiska) zasad korzystania z lasu i podstaw gospodarki leśnej przez użytkowników jednośladów.
- „Wolność jest w naturze 2015” to druga edycja projektu. Na terenie Lasów Państwowych wytyczono 17 ścieżek rowerowych, oznaczonych spójną, przygotowaną przez CILP, wizualizacją. 20 września na terenie Nadleśnictwa Kielce odbyła się uroczysta inauguracja akcji i pierwszy przejazd nowo otwartą ścieżką. Trasa o długości 13 km wiodła m.in. przez Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy.

Współpraca z pozarządowymi organizacjami ekologicznymi

W 2015 roku Centrum Informacyjne Lasów Państwowych zorganizowało spotkania z pozarządowymi organizacjami ekologicznymi (NGO'sami), których celem była praca nad kodeksem dobrych praktyk (paktem) pomiędzy Lasami Państwowymi, a pozarządowymi organizacjami ekologicznymi. W ramach tych spotkań odbyły się warsztaty w dniach 17–18 kwietnia w Leśnym Ośrodku Szkoleniowym w Nagórzycach. W efekcie spotkania powstała lista tematów dotyczących zasad i form współpracy Lasów Państwowych z NGO'sami.

Działalność medialna

Cykliczne programy telewizyjne:

- „Prosto z Lasu” – cykl 24 odcinków promujących proekologiczne postawy i działania w społeczeństwie, przedstawiający polskich leśników wprowadzających od lat w życie idee zrównoważonej gospodarki leśnej (luty 2015 r. – grudzień 2015 r.). Emisje co dwa tygodnie na antenach regionalnych ośrodków TVP.
- „Las Story” – cykl 14 programów telewizyjnych emitowanych na antenie TVP 1 od września do grudnia 2015 roku. Producent FORESTFILM S.C. „Las Story” to opowieść o polskich lasach, ich dzikich mieszkańcach i ludziach, którzy je chronią. Prowadzący program – dr Sabina Nowak i dr Robert Mysłajek – przemierzają rozległe polskie lasy, aby pokazać widzom kryjące się w nich piękno i odkryć fascynujące tajemnice natury.

- „Przyjaciele lasu” – cykl 36 programów telewizyjnych emitowanych na antenie TVP ABC od marca do grudnia 2015 roku.
- „Las bliżej nas” – cykl 12 programów telewizyjnych, będących kompendium wiedzy o lasach, emitowanych na antenie TVP 1 w okresie od kwietnia do czerwca 2015 roku.

Komunikacja wewnętrzna

W 2015 r., podobnie jak w latach ubiegłych, zostało wydanych 11 numerów „Głosu Lasu”, w tym jeden podwójny (lipcowo-sierpniowy).

Wyniki ostatniego badania komunikacji wewnętrznej w PGL LP wskazują, że „Głos Lasu” w ostatnich trzech latach stał się ważnym narzędziem komunikacji, a jego ocena wśród pracowników stale rośnie.

Portal Pracowniczy Lasów Państwowych

W 2015 r. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych włączyło się w prace nad rozbudową i wdrożeniem Portalu Pracowniczego LP. W ramach prac nad projektem:

- przeprowadzono audyt funkcjonalny wdrożenia,
- opracowano projekty graficzne i funkcjonalne strony głównej i kluczowych podstron Portalu,
- przeprowadzono warsztaty z opracowania struktury logicznej Portalu oraz stworzono tę strukturę,
- stworzono podstawowe treści Portalu,
- opracowano harmonogram prac redakcji Portalu (w tym plan promocji).

Newsletter Lasów Państwowych

Przez cały 2015 r. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych prowadziło newsletter, wysyłany co tydzień do wszystkich pracowników Lasów Państwowych mających dostęp do służbowej poczty elektronicznej. Newsletter zawierał przegląd najważniejszych wydarzeń oraz materiałów z prasy, radia, telewizji i Internetu na temat Lasów Państwowych z danego tygodnia.

Komunikacja społeczna

Portal społecznościowy Facebook jest obecnie najbardziej popularnym narzędziem służącym komunikacji, wykorzystywanym przez organizacje, firmy, a nawet instytucje państwowe. Dla osób spoza struktur Lasów Państwowych facebookowe fanpage’ e są najwygodniejszym kanałem do komunikowania się z nadleśnictwem. W tej chwili Lasy Państwowe mają blisko 260 tys. stałych użytkowników, na 135 fanpage’ ach. Większość fanów aktywnie uczestniczy w prowadzonych na fanpage’ ach dyskusjach.

Internet

Strona internetowa Lasów Państwowych stanowi podstawowe źródło informacji o PGL LP oraz o tym, co dzieje się w polskich lasach. Zawiera treści dotyczące struktury organizacji, jej historii, gospodarki leśnej oraz działalności rynkowej i społecznej prowadzonej przez LP. Internauta znajdzie tam też informacje o polskich lasach i ich ochronie.

W 2015 r. stronę główną Lasów Państwowych odwiedziło 1 mln 340 tys. użytkowników. Strona zanotowała prawie 4,5 mln odwiedzin i blisko 8,2 mln odsłon.

W 2015 r. CILP realizowało dwie transmisje online „Żubry Online” i „Rybołowy Online” Leśny Przewodnik Turystyczny czaswlas.pl jest bazą obiektów turystycznych Lasów Państwowych. W 2015 r. serwis odwiedziło 183 tys. użytkowników. Strona zanotowała prawie 223 tys. odwiedzin i blisko 823 tys. odsłon. W 2016 roku wdrożony zostanie nowy layout serwisu czaswlas.pl, spójny z layoutem pozostałych stron Lasów Państwowych.

W 2015 r. strony wortalu edukacyjnego „Las rysia eRysia” zanotowały 290 tys. wizyt (średnio 20 tys. miesięcznie) i 174 tys. użytkowników. Zdecydowanie największą popularnością cieszą się blogi tematyczne: „Blog leśniczego” i „Blog edukatora”.

W 2015 r. CILP zlecił internetowemu kanałowi telewizyjnemu Polimaty produkcję dwóch filmów poświęconych lasom oraz gospodarce leśnej. Odcinek główny zanotował w ciągu ponad miesiąca prawie 190 tys. odtworzeń na serwisie YouTube.

„Echa Leśne”

W 2015 r. redakcja realizowała linię pisma ustaloną z początkiem 2012 r., w ramach zmiany profilu i charakteru „Ech Leśnych”. W publikacjach kwartalnika dużą uwagę zwracano na związki gospodarki leśnej z codziennym życiem kraju, kładąc akcent na aktualność poruszanej problematyki, ale też jej związek z naturalnym cyklem zmian pór roku.

W 2015 r. CILP rozpoczął wydawanie kwartalnika „Echa Leśne” w wersji na tablety z systemem Android oraz iOS. Cyfrowa wersja magazynu spotkała się z bardzo pozytywnymi recenzjami specjalistycznych serwisów oraz czytelników. W porównaniu z wydaniem papierowym została wzbogacona o dodatkowe zdjęcia oraz animacje, filmy wideo, odgłosy zwierząt i nagrania lektora.

W 2015 r. CILP kontynuował wydawanie „Biuletynu Informacyjnego Lasów Państwowych” (nakład 1,5 tys. egz.). Jest to oficjalny organ Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, publikujący akty ogólnego zarządu.

Wydawnictwa

Centrum Informacyjne Lasów Państwowych realizowało w roku 2015 plan wydawniczy dostosowany do potrzeb promocyjnych i edukacyjnych Lasów Państwowych. Ogółem wydano drukiem 31 pozycji, a 18 publikacji przygotowywano do druku w roku 2016. Były to publikacje branżowe i promocyjne w nakładach od kilkuset egzemplarzy do nawet 22 tys. (ulotki). Publikacje promocyjne opracowywano w ramach kontynuacji kampanii „Lasy Państwowe. Zapraszamy”.

13.2. Współpraca międzynarodowa

Lasy Państwowe koncentrowały swoje działania wokół najważniejszych na arenie międzynarodowej procesów politycznych w zakresie leśnictwa, począwszy od organizowanych przez ONZ konferencji dot. globalnej agendy zrównoważonego rozwoju, które od 1992 r. kształtują kluczowe w obszarze rozwoju gospodarczego i środowiska działania na rzecz klimatu, ochrony różnorodności biologicznej, a także zagospodarowania i ochrony lasów.

W tym zakresie istotne znaczenie z perspektywy Lasów Państwowych miały działania Ministerstwa Środowiska związane z reprezentowaniem interesów polskiego leśnictwa w procesach legislacyjnych i inicjatywach podejmowanych przez organy Unii Europejskiej, takie jak Komisja Europejska, Rada Unii Europejskiej oraz Parlament Europejski. Lasy Państwowe aktywnie uczestniczyły w pracach Grupy Roboczej ds. Leśnictwa, Stałego Komitetu ds. Leśnictwa, grupach roboczych zajmujących się problematyką środowiskową, w tym Naturą 2000, a także obszarem zmian klimatycznych i energii. Aktywność Lasów Państwowych w tym zakresie pozwala na kształtowanie międzynarodowych zasad oraz standardów w prowadzeniu zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej, w promowaniu których leśnictwo polskie odgrywa wiodącą rolę.

Miniony rok był owocny dla leśnictwa pod względem wydarzeń globalnych. W maju 2015 roku Forum Leśne ONZ zdecydowało o kontynuacji współpracy, potrzebie wzmocnienia działań na rzecz prawno-instytucjonalnych rozwiązań dla leśnictwa światowego do roku 2030. Państwa członkowskie ONZ, w ramach przyjętej deklaracji i rezolucji, wskazały na potrzebę doskonalenia zasad wdrażania zrównoważonej gospodarki leśnej oraz promocję integracji tej koncepcji z innymi międzynarodowymi strategiami np. w zakresie zrównoważonego rozwoju. Stosowne decyzje w tym zakresie zapadły we wrześniu 2015 r. podczas szczytu Agendy Zrównoważonego Rozwoju 2030, gdzie uznano, że lasy jako część środowiska naturalnego będą

odgrywać znaczącą rolę w realizacji niektórych celów zrównoważonego rozwoju (ang. Sustainable Development Goals – SDGs).

Kolejnym wydarzeniem o historycznym znaczeniu dla lasów był odbywający się w Paryżu (grudzień 2015) szczyt klimatyczny ONZ (21. Konferencja Stron Ramowej Konwencji Klimatycznej Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu - COP 21). Podczas paryskiego spotkania przedstawiciele Lasów Państwowych zaprezentowali po raz pierwszy na forum międzynarodowym koncepcję „leśnych gospodarstw węglowych”, która promuje działania pozwalające na stymulację pochłaniania CO₂ przez lasy, przy jednoczesnym zwiększaniu różnorodności biologicznej oraz zintensyfikowaniu produkcji drewna. Promocja lasów jako naturalnego pochłaniacza dwutlenku węgla zyskała uznanie na globalnej arenie, co zostało uwieńczone wpisaniem lasów do Porozumienia Paryskiego, które zachęca do podejmowania dodatkowych działań w leśnictwie na rzecz zwiększania potencjału pochłaniania dwutlenku węgla przez lasy i równoważenia w ten sposób emisji antropogenicznych CO₂. Propozycja Polski spotkała się z zainteresowaniem forum międzynarodowego jako konkretny przykład planowania działań, które pozwolą na wykorzystanie potencjału lasów w realizacji założeń Porozumienia Paryskiego.

14. Wybrane wskaźniki i parametry

- 1/ W 2015 roku Lasy Państwowe wypracowały zysk (netto) w wysokości 382,2 mln zł, który przede wszystkim zwiększył kapitał zasobów PGL Lasy Państwowe.
- 2/ Przeciętny koszt utrzymania pracownika Służby Leśnej w nadleśnictwie za 2015 rok wyniósł 143,4 tys. zł.
- 3/ Utrzymanie Służby Leśnej oraz pozostała działalność administracyjna i nadzór nad lasami innych własności w nadleśnictwach kształtowały się na poziomie 41,9% kosztów ogółem tych jednostek.
- 4/ Koszty ogólnogospodarcze stanowiły 0,6% kosztów nadleśnictw ogółem i w przeliczeniu na jedno stanowisko robotnicze wyniosły 22,3 tys. zł.
- 5/ Przychody nadleśnictw z tytułu sprzedaży drewna stanowiły 92,1% ich przychodów ogółem.
- 6/ Przeciętne miesięczne zatrudnienie w Lasach Państwowych w roku 2015 wzrosło o 126 etatów w stosunku do roku 2014, tj. na stanowiskach robotniczych nastąpił spadek o 75 etatów, a na stanowiskach nierobotniczych nastąpił wzrost o 201 etatów.
- 7/ Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku w PGL Lasy Państwowe zatrudnionych było 25.609 osób, tj. o 176 osób więcej niż w ostatnim dniu 2014 roku.

8/ Przeciętne miesięczne wynagrodzenie za 2015 rok wyniosło	7.548,9 zł
w tym:	
a/ w Służbie Leśnej nadleśnictw	8.179,4 zł
b/ na stanowiskach nierobotniczych poza Służbą Leśną ogółem	6.314,5 zł
w tym:	
– nadleśnictw	6.066,5 zł
– zakładów	7.199,9 zł
c/ na stanowiskach robotniczych (robotnicy stali) ogółem	5.363,3 zł
w tym:	
– nadleśnictw	5.521,4 zł
– zakładów	4.556,0 zł

15. Podsumowanie

Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, utworzone na mocy ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach jest podmiotem gospodarki narodowej, który – z zastrzeżeniem działań obejmujących ochronę gruntów leśnych oraz sprzedaży lasów i gruntów – działalność swoją prowadzi: (1) na własną odpowiedzialność, (2) na własne ryzyko gospodarcze, w tym ekonomiczne, (3) na własny rachunek, na zasadzie samofinansowania i bez wsparcia budżetu państwa (jeśli pominąć przepis art. 12 ustawy o lasach oraz możliwości zabiegania o środki z realizacji dotacji czy środki pomocy zagranicznej), (4) z zachowaniem prawa do kształtowania wyniku finansowego oraz jego wykorzystywania we własnym zakresie po objęciu pieniężnymi świadczeniami publicznymi, (5) w celu doprowadzenia do wypełnienia obowiązków i zapewnienia ochrony praw przysługujących Skarbowi Państwa jako właścicielowi składników majątkowych, wykorzystywanych przez Lasy Państwowe do prowadzenia własnej działalności.

Wymiernym efektem prowadzonej działalności w 2015 roku jest wypracowany wynik finansowy netto na poziomie 382,2 mln zł, jak również wzrost aktywów trwałych o 240,0 mln zł. Ponadto realizacja ustawowych celów i zasad gospodarki leśnej w 2015 r. przyczyniła się do wzrostu powierzchni gruntów w zarządzie Lasów Państwowych o 1.428,6 ha oraz powiększenia zasobów drzewnych o 14,8 mln m³. Jednocześnie był to kolejny rok wzrostu sprzedaży surowca drzewnego o ponad 0,3 mln m³, co sprzyjało dalszemu rozwojowi przemysłu drzewnego w naszym kraju. Na uwagę zasługuje również fakt, iż w 2015 r. z różnych form edukacji oferowanych przez Lasy Państwowe skorzystało ponad 3,7 mln osób. Realizacja powyższych działań była możliwa dzięki kompetentnej, dobrze przygotowanej i wykształconej kadrze pracowniczej, której stan na 31 grudnia 2015 r. kształtował się na poziomie 25.609 osób, tj. o 176 osób więcej niż w roku 2014.

W 2015 roku działalność Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe została wsparta „Wizją działań na rzecz rozwoju PGL LP”, w której zostały zawarte m.in.:

- ustalenie i ocena statusu oraz formy organizacyjnoprawnej Lasów Państwowych dla wyeliminowania lub odwrotnie – wyartykułowania potrzeby zmian tegoż statusu oraz tej formy jako warunku prawidłowego rozwoju podmiotu władającego lasami Skarbu Państwa, wykorzystywanymi do prowadzenia w sposób trwały zrównoważonej gospodarki leśnej,
- zidentyfikowanie i uszeregowanie według kryterium logiczności oraz dokonanie oceny systemów funkcjonalnych wchodzących w skład Lasów Państwowych jako nadsystemu,

z następczym ustaleniem pilności udoskonalenia każdego z tych systemów wraz z koncepcyjnym wytyczeniem docelowych rozwiązań.

Prace nad udoskonaleniem wyodrębnionych systemów funkcjonalnych wraz z koncepcyjnym opracowaniem docelowych rozwiązań zostały rozpoczęte i sukcesywnie będą realizowane.

**DYREKTOR GENERALNY
LASÓW PAŃSTWOWYCH**

dr inż. Konrad Tomaszewski

Warszawa, dnia 25-05-2016 r.